

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Varga Imre ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Széles Szabolcs ügyvéd által képviselt alperes ellen felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 36.M.56/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 49.Mf.631.793/2009/2. számú közbenső ítéletével jogerősen elbírált perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 49.Mf.631.793/2009/2. számú közbenső ítéletét hatályában fenntartja. Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt nap alatt - 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati perköltséget. Az alperes köteles - felhívásra - 36.000 (harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket megfizetni.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében az alperes rendes felmondása jogellenességének megállapítását, és az ahhoz fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte. A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 36.M.56/2008/21. számú rész-közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperes 2007. december 7-én kelt rendes felmondással jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát. A munkaviszony a rész-közbenső ítélet jogerőre emelkedésének napján szűnik meg. A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2001. szeptember 1-jétől építészeti munkavezető munkakörben állt az alperes alkalmazásában. Az alperes 2007. december 7-én rendes felmondással a felperes munkaviszonyát 2008. január 21-ére megszüntette. Indokolása szerint a munkáltató építési üzletága 2008. évtől átszervezésre kerül. A szükséges szervezet átalakítás során megszűnik a munkavállaló munkaköre. Egyéb munkakörben a munkáltató nem tud a munkavállalónak a végzettségének megfelelő munkakört biztosítani. A bíróság hivatkozott arra, hogy az alperes - az erre történt felhívás és a rá háruló bizonyítási teher ellenére - felmondása valóságát és okszerűségét nem bizonyította. Az alperes az eljárás során becsatolta a 2008. február 20-án kelt, 2008. évre vonatkozó gazdasági és beruházási tervét, a taggyűlés 2008. április 1-jén kelt határozatát, amely elfogadta a társaság 2008. évi üzletpolitikáját, gazdasági beruházási tervét, valamint az építési művezető munkaköri leírását, amelyen rögzítették, hogy az 2008. április 2-ától hatályos. A bíróság a csatolt munkaköri leírásokból és a tanúvallomásokból megállapította, hogy az építési művezető és az építési műszakvezető munkaköri feladatai teljességgel azonosak. A munkáltató hivatkozott arra, hogy az építési művezető munkakör betöltéséhez műszaki vagy építész szakközépiskolai végzettség szükséges. A bíróság érvelése szerint a képesítési előírásokat - a két munkakör közötti lényeges

különbséget - az alperes nem következetesen alkalmazta, a képesítési feltétel teljesítése alól C.I. munkavállalót felmentette. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a taggyűlés az átszervezést 2008. április 1-jén fogadta el, melyhez képest a felperes munkaviszonya 2007. decemberi felmondás miatt 2008. január 21-én szűnt meg. Az átszervezés hosszabb folyamat is lehet, ugyanakkor egyértelmű az a bírói gyakorlat, hogy az átszervezésnek a rendes felmondás közlésekor legalább meg kell kezdődnie. A perbeli esetben a rendes felmondás közlése azonban jóval az átszervezési folyamatot elindító döntést megelőzően történt. A bíróság megjegyezte, hogy a rendes felmondás indokolása hivatkozott arra, miszerint a felperes végzettségének megfelelő másik munkát nem tudott az alperes a részére biztosítani. A felperes az eljárás során előadta, hogy korábban fizikai munkát is végzett és tény, hogy a vele azonos munkakört betöltő V.J. 2008. januárjától az alperes kőművesként foglalkoztatta tovább.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság 49.Mf.631.793/2009/2. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság rész-közbenső ítéletét helybenhagyta azzal, hogy a felperes munkaviszonya az alperesnél 2010. január 22-én szűnt meg. A másodfokú bíróság a peradatokból megállapította, hogy az alperes a perbeli időszakban létszámleépítéssel járó átszervezést hajtott végre, amely eredményeként az üzletágban foglalkoztatottak száma 21-ről 12-re csökkent. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az építészeti munkavezető és építési művezető munkakör ugyanaz, a képesítési előírás különbözősége nem jelent eltérést, mert az alperes a képesítés hiánya ellenére töltötte be az új munkakört. C.I. ugyanúgy nem rendelkezik szakirányú középfokú végzettséggel, mint a felperes. Nem vitás, hogy az MK. 95. számú állásfoglalás értelmében a bíróság nem vizsgálhatja, hogy a munkáltató miért az érintett munkavállaló munkaviszonyát mondta fel, de az Mt. 89. § (2) bekezdés alapján a felmondásnak nemcsak valósnak, hanem okszerűnek is kell lennie. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy ténylegesen a felperes munkaköre csak az elnevezésében változott, a munkaköri feladatok azonosak maradtak, és a képesítési előírás szigorítása nem valósult meg. A másodfokú bíróság nem értett egyet azzal a megállapítással, hogy az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a felmondás közlése egy átszervezésről hozott döntést megelőzően történt. Igaz, hogy az átszervezés folyamatának a felmondás közlésekor legalább meg kell kezdődnie, de a rendelkezésre álló peradatokból és a tanúvallomásokból egyértelműen megállapítható, hogy az építési üzletág 2008. január 1-jétől már az új szervezeti felépítésnek megfelelő munkakörökkel és létszámmal működött. Az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy az átszervezés tárgyában a Gt. szerint az ügyvezetés jogosult határozni, ezért ahhoz, hogy 2008. januártól az építészeti üzletág az új szervezetben megkezdhesse a működését, a döntést 2007. decemberében az ügyvezetőnek meg kellett hoznia. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a felmondás átszervezésre vonatkozó indoka

valós, azonban az okszerűsége nem nyert egyértelmű bizonyítást, ebből következően helytálló a felmondás jogellenességének megállapítása. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezését, és a felperes keresetének elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a gazdasági és beruházási terv 3. személyzeti terv c) pontjából megállapítható, hogy 2007-ben építészeti munkavezető (munkairányító) 3 fő volt, egyéb munkásokkal együtt 21 fő. 2008-ban 1 építési művezető és 12 fő dolgozott az üzletágban. Az átszervezés következtében tehát két munkairányítói munkakör megszűnt és C.I. vette át a korábbi munkairányítói feladatokat. Az alperes álláspontja szerint a létszámleépítés esetén nincs jelentősége, hogy a régi három munkakör és az új munkakör leírása eltérő-e. Töretlennek nevezte azt a gyakorlatot, amely szerint a munkáltató mérlegelési körébe tartozik annak eldöntése, hogy az intézkedés végrehajtásakor kinek a munkaviszonyát szünteti meg. Munkaügyi jogvitában nem vizsgálható, hogy a megtörtént átszervezés célszerű-e. Az alperes állította, hogy a felmondás közlésekor az átszervezésről szóló döntést az alperes ügyvezetője meghozta, az azzal kapcsolatos létszámleépítés megvalósult, a felmondás ezen okból nem jogellenes. Kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság az okszerűség körében annak bizonyítatlanságát állapította meg. Álláspontja szerint az Mt. 89. § (3) bekezdése alapján bizonyítandó volt, hogy a munkáltatónál valóban nincs szükség a munkavállaló további munkájára. A munkáltató működésével összefüggő okra hivatkozott a felmondásban, e szerint vizsgálendő, hogy az átszervezés megtörtént-e, és a munkavállaló munkaköre megszűnt-e. Érvelése szerint a létszámleépítés valósága nem vitatható, ha a munkáltató a munkaköri feladat ellátására nem alkalmazott új munkavállalót, hanem azt a régi munkavállaló feladatkörébe utalta. A jelen esetben a három munkavállaló munkakörének összevonása megtörtént, mert C.I. egyedül látta el három munkairányító feladatát.

Az alperes utalt arra, hogy több indok közül egyetlen bizonyítotttsága megalapozhatja a rendes felmondás jogszerűségét, ha abból megállapítható, hogy a munkavállaló munkájára a továbbiakban miért nincs szükség. A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében "a felülvizsgálati kérelem elutasítását" és az alperes felülvizsgálati perköltségben marasztalását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. Az eljáró bíróságok helytállóan állapították meg, hogy a felperes által betöltött munkavezető munkakörhöz tartozó munkaköri leírás tartalma azonos az építési művezető munkaköri leírásával, a két munkakörben dolgozó által ellátandó feladatok között nincs lényegi különbség.

Az alperes a két munkakör között az eltérést a képesítési előírás különbözőségében jelölte meg, ezt azonban – amint arra az eljáró bíróságok helytállóan rámutattak – nem alkalmazta, a munkakörben foglalkoztatott C.I. részére a képesítési követelmény alól felmentést adott. Az elsőfokú bíróság helyesen tulajdonított

jelentőséget az építési művezető munkaköri leírása érvényessége kezdetének. Az alperes előadása és a perbeli védekezése szerint a 3 művezető helyett a feladatokat 1 fővel, C.I.-vel láttatja el, azonban az új munkakörhöz tartozó feladat leírás - az azon feltüntetett és a perben nem vitatott feljegyzés szerint - 2008. április 2-ától, jóval a felperes felmondása és munkaviszonya megszűnése utáni időponttól hatályos. A másodfokú bíróság alaptalanul következtetett arra, hogy az alperes a végrehajtott átszervezés tényét bizonyította. A munkaügyi bíróság helyesen utalt arra, hogy az átszervezés folyamata időben elhúzódó lehet, azonban annak a felmondás közlésekor legalább meg kell kezdődnie. Az adott esetben az alperes 2007. decemberében a felperes munkaviszonyának megszüntetéséről döntött, önmagában azonban az egyik munkavezető jogviszonyának megszüntetéséből nem lehet annak az átszervezésnek a tényére következtetni, amelyet az alperes taggyűlése a 2008. április 1-jei taggyűlésén fogadott el. A határozat szerint "a taggyűlés elfogadja a társaság 2008. évi üzletpolitikáját, gazdasági és beruházási tervét az alábbi célkitűzések teljesítése mellett:...4. a társaság a bevételhez igazított fizikai létszámmal és 24 fő szellemi foglalkoztatottal teljesítse az árbevételi tervét maximum 7 %-os alapbéremelés, valamint cafeteria rendszer bevezetése mellett". Az alperes tehát a fenti taggyűlési határozat alapján lett volna jogosult az átszervezés indokra alapított felmondás kiadására.

Az elsőfokú bíróság helytállóan következtetett arra, hogy a 2007. december 7-én kelt, a felperesnek kiadott rendes felmondás indoka nem valós, az nem a munkáltató által később elhatározott átszervezésen és szervezet átalakításon alapult. A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős közbenső ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. Az alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes felülvizsgálati perköltségének megfizetésére.

Az alperes az adott ügyben még irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján köteles a felülvizsgálati eljárási illeték viselésére.

Budapest, 2011. március 23.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelével. Nné tisztviselő